

LIE TU VA

NR. 2 (1067) S. PAULO — BRASIL — 1969 M. SAUSIO — JANEIRO 10 D. — XXI METAI

1968 metų gruodžio 7—8 d.d. New Yorke įvykusio Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimo Sesijos dalyviai ir svečiai.

Brazilija

Vyriausybė įšaldė visas kainas. Jos turi pasilikti tokios, kokios buvo 1968 metų gruodžio 31 dieną. Jei kas pakeltų prekių kainas, tas bus griežtai baudžiamas.

Tyrinėjami Atlanto vandenyne pakraščiai išilgai Brazilijos. Prie Sergipe valstijos jau išgręžti du šuliniai ir abu duoda tiek daug aliejaus, kad jis sudarys pusę viso kuro. Jei ir tolimesni gręžimai bus tokie vaisingi, tai kraštui greit nebereiks įsivežti aliejaus iš užsienių.

São Paulo

São Paulo mieste vyksta dideli statybos darbai. Jau pradėti kasimai požeminiams traukiniui iš Šiaurės į Pietus. O kiek gatvių praplatinama, kiek statoma tiltų per kryžkelės. Kur tik pasisukti, visur virte verda miesto pagerinimo darbai.

Placiamajame Pasaulyje Cekoslovakija

Rusijai griežčiausiai reikalaujant pašalintas iš seimo pirmininko vietos jo prezidentas Smirkovskis. Jis buvo didelis laisvių šalininkas ir atvirai pasmerkė sovietų ir jų pakalikų įsibrovimą Čekoslovakijon. Už tai rusų komunistai jam negalėjo dovanoti.

Plieno fabriku darbininkija, apie 900 tūkstančių gresia už tai visuotiniu streiku. Prie jų jungiasi ir studentija, laikraštinkai ir kiti. Bet rusai turi tankus ir savo kariuomenės dalinius ir gali prievartauti kraštą, kaip nori.

Sov. Rusija

Ginkluoja arabų kraštus ir dedasi jų didžiausia globėja ir gynėja nuo žydų. Tai padarė arabus teroristus žudyti Izraelio žmones, padeginti ūkius, sprogdinti tiltus, krautuves, sandėlius, Padėtis labai įtempta.

J.A.V.—

Naujasis prezidentas R. Niksonas jau turi sudaręs savo ministrų kabinetą ir paskyrė šimtus kitų aukštesniųjų valdininkų, kurie perims iš demokratų valdžią sausio 20 dieną.

Aplink Mėnulį

Kad trys Amerikos astronautai Kalėdų metu pasiekė Mėnulį, jį dešimt kartų apsuiko ir laimingai grįžo Žemei, tam turėjo pasidaruoti 300 tūkstančių inžinierių, technikų, ir darbininkų, 20 tūkstančių kontraktorių ir visa tai per paskutinius 10 metų kainavo 33 milijonus dolerių.

Pries žmones

Prieš Bormanui su draugais apskrendant Mėnulį amerikiečiai jau buvo pasiuntę 14 erdvėlaivių su įvairiausiais aparatais, bet be žmonių. Erdvėlaiviai apskrido Mėnulį, fotografavo, kasė Mėnulio žemę ir atliko kitus tyrimus ir visi 14 nukrito, nebesugrįžo.

USA ir Sov. Rusija

Dešimtis metų lenktyniavo amerikiečių su rusais po erdves davė tokių vaisių:

Amerika iki šiol pasiuntė į

erdves 32 astronautus, Sov. Rusija — 13;

Iš tų 32 astronautų 23 skrido tik vieną kartą, 8 du kartus, ir vienas tris kartus. Sovietų tik vienas astronautas skrido du kartus, ir paskutinį kartą grįždamas, 1967 m. balandžio 23 d. žuvo.

Amerikos astronautai atliko 17 kelionių į erdves, sovietų — dešimtį.

Amerikos astronautai erdve se skraidė 2.774 valandas, sovietų — 628 valandas ir 52 minutes.

Ilgiausiai erdve skraidė amerikiečiai 1963 m. kai Gemini 7 išbuvo kelionėje 330 valandų. Sovietų Vostok 5, 1968 m. birželio mėnesį išsilaikė 119 valandų.

Šeši amerikiečiai astronautai išbuvo išlipę iš savo erdvėlaivio į erdvę 6 valandas, sovietų vienas astronautas te išbuvo 10 minučių.

Visa tai rodo, kiek toli sovietai yra atsilikę nuo amerikiečių lenktynėse po erdves.

Vatikanas

Kalėdų naktį Šv. Tėvas Bernelių mišias laikė 7000 darbininkų didžiausioje Italijos plieno liejykloje prie Taranto miesto. Darbininkai šv. Tėvui labai nuoširdžiai priėmė, pastatė altorių iš plieno gabalų. Šv. Tėvas savo įžodyje nurodė, kaip labai Bažnyčia rūpinasi darbininką reikais.

Trijų Karalių šventėje popiežius pakonsekrovo Šv. Petro bazilikoje 12 vyskupų iš įvairių tautų. Pamokė jie labai stipriai pabrėžė, jog vyskupai yra Apaštalų įpėdiniai, iš jų perėmę visą Evangelijos mokslą ir Bažnyčios valdymo teises. Vyskupai pri-

Duokite Zinių Apie Nukentėjusius Lietuvos Gyventojus

Lietuvos Tyrimo Institutas jau išsiuntinėjo PLB kraštų ir apygardų valdyboms žinių lapus, į kuriuos renkamos žinios apie bolševikų ir nacių martirologinius bei genocidinius nusikaltimus Lietuvoje.

Visi lietuviai, patys nuo okupantų nukentėję, arba turintieji tikrų žinių apie kitus tokius nukentėjusius, kurie patys apie save tų žinių suteikti negali, prašomi nedelsiant atsilipti.

Žinių lapai (anketos) gaunami Lietuvių Bendruomenės valdybose ar ten, kur tos valdybos nurodys. Jų galima gauti ir tiesiai iš

LITHUANIAN RESEARCH INSTITUTE

29 West 57 St. Fl. 10, New York, N. Y. 10019

valo palaikyti Bažnyčios autoritetą ir mokyti žmones. Tai pareiga yra itin svarbi šiais sumišimų laikais, kai žmonės nebežino, kas tiesa ir kas netiesa.

Airija

Šiurinė Airijos dalis priklauso Anglijai. Gyventojų dauguma nors airiai, bet protestantai. Ir jie taip labai skriaudžia katalikus, kad tie nebeišlaikydami, ėmėsi manifestacijų gatvėse. Kilo muštinės su protestantais. Protestantiška vyriausybė uždraudė protestų susirinkimus ir grašo didelėmis bausmėmis.

Sov. Rusija

Sausio 5 d. Sov. Rusija paleido erdvėlaivį į Venerą (Aušros Žvaigždę) kurs ją pasieks gegužės mėnesį. Sovietų mokslininkai stengsis tą erdvėlaivį labai švelniai nutūdyti Veneroje, kad galėtų jį fotografuoti, tirti, koks yra oras, žemė ir taip toliau.

Kom. Kinija

Po ilgesnės pertraukos komunistinės Kinijos spauda ir vėl pradėjo žiauriai pulti Sov. Rusiją. Kaltina ją kad išsivadėjo komunizmo, ragina jos žmones nušluoti dabartinę netekam netikusią valdžią ir grįžti prie tikrojo komuniz-

mo, tokio, koks buvo Stalino laikais.

Paryžius

Kai Vietname kasdien žūva tiek komunistai, tiek nekomunistai kariai, tai abiejų pusių diplomatai jau kelintas mėnuo negali susitarti, koks turi būti stolas, prie kurio delegacijos susėdusios turės tartis dėl taikos! Kokie vaikiškumai! Stalo forma jiems svarbesnė už šimtų jaunų vyrų gyvybes!

NAUJOS KNYGOS

Atsiųsta paminėti

Grazina Tulauskaitė. Vakarė banga. Lyrika. Išleido Lietuvos Dienos, 1968. Kaina \$2. Gaunama pas platintojus ir leidykloje: Lietuvos Dienos, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Ca. 90029.

Šiame rinkinyje yra 107 eilėraščių, suredaguoti antraščių abėcėlės eile.

G. Tulauskaitė yra Lietuvoje išaugusi ir subrendusi poetė. Iki šiol išleidusi 4 rinkinius, 1957 m. už knygą „Rugšėjos žvaigždės“ ji laimėjo LRD premiją. Pasiekusi gražių formos laimėjimų, šiame rinkinyje ji išsitenka tradiciniame keturių eilučių, posmė; čia ji sugeba duoti skambią lyriškai jautrių dalykų. Su pagaunančiu atvirumu daugelyje eilėraščių ji atveria moteriškos širdies džiaugsmą ir liūdesį.

BŪKITE ATSARGŪS IR IŠMINTINGI!

Pirkdami ar parduodami pirmiausia kreipkitės pas savo tautiečius. Lietuvio STASIO VANCEVIČIAUS komercinė pirkimo ir pardavimo raštinė

ESCRITORIO GOMERCIAL DE COMPRAS E VENDAS

L I T U A N I C A

Jums visada mielai ir gerai patarnaus.

Perkame, taisome ir parduodame VENTILIATORIUS RAŠOMAS ir SKAIČIAVIMO bei REGISTRAVIMO MAŠINAS, MAISIO PRODUKTUS bei ĮVAIRIŲ RUSŲ GERIMUS. Mūsų kainos žemiausios ir produktų rūšis aukščiausia. Virš 10 ner. pirkinius pristatome į namus. Ašmeniškai kreipkitės arba telefonu skambinkite šiuo adresu:

LITUANICA — Avenida Prestes Maia, 241, ou Brigadeiro Tobias, 118, 30º andar, conjuntos 3011 e 3013. Telefonas 33-2845, Ramal 28, São Paulo.

Pavėluotas Sveikinimas

NORS «M. L.» REDAKCIJĄ VLIKO RAŠTAS PASIEKĖ TIK SAUSIO 2 D. DEDAME JI DĒL JO SVARBUMO.

Mūsų didžiųjų švenčių — Kalėdų ir Naujųjų Metų — iš vakarėse Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas, susirinkęs New Yorke savo metinei sesijai, susikaupė ties keliomis problemomis, o ypač ties pačiu svarbiausiu klausimu — Lietuvos iš rusų okupacijos laisvinimo klausimu.

Visi Seimo darbai ir nutarimai buvo paskirti stiprinti kovai, kuri atneštų lietuvių tautai laisvę, o valstybei grąžintų jos nepriklausomybę. Visi mūsų — Lietuvos laisvinimo — darbai pagrįsti giliu tikėjimu, kad lietuvių tauta numes nuo savo pečių jai už krautą sunkų sovietinės okupacijos jungą. Visi tikime, kad Kalėdų spindinti žvaigždė nušvies pavergtųjų ir laisvųjų lietuvių bendros kovos kelius, į pergale vedančius.

Seimo sesijos kurioje buvo vadovautasi ryžtingomis viltimis laisvės kovai vesti, pavestas, sveikinu viso pasaulio lietuvius, kur tik jie bebūtų ir kur begyventų.

Sveikinu savo tautos brolius ir sesutes okupanto iš Lietuvos į tolimus Rusijos imperijos kampus išstremtus, ten vargstančius ir kenčiančius.

Sveikinu visus tautiečius, gyvenančius Lietuvoje, atkakliai kovojančius prieš visokeriopą okupanto priespaudą ir rusifikaciją.

Sveikinu visus laisvuosius lietuvius po platųjį pasaulį išsiskirsčiusius ir, savo tautinėm savybėm išlaikyti, sudarančius įvairiausias lietuvių organizacijas.

Viešiems linkiu linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų.

Dr. Juozas Kęstutis Valiūnas

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Valdybos, Pirmininkas

New Yorkas, 1968 m. gruodžio 20 dieną.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas

1968-ųjų Lietuvos Laisvės Kovos metų gruodžio 7-8 d. sesijoje, įvykusioje New Yorke, minėdamas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimt metų sukaktį ir Vliko veiklos dvidešimt penkerių metų sukaktį priėmė šiuos nutarimus:

I. DĒL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO

1. Seimas iškilmingai pareiškia, kad tūkstantis devyni

šimtai aštuonioliktųjų metų VASARIO SEŠIOLIKTOSIOS AKTAS yra galutinis, niekuo nepakeičiamas lietuvių tautos apsisprendimas būti laisva ir nepriklausoma, nes valstybinė nepriklausomybė yra ne tik tautos dvasinės bei materialinės gerovės ūgdymo, bet ir pačios tautos buvimo sąlyga.

2. Seimas pareiškia, kad Sovietų Sąjungos 1940 m. įvykdyta Lietuvos okupacija, su-

laužiusi pagrindinius tarptautinės teisės dėsnius, ir paskesnė Lietuvos į Sovietų Sąjungą įjungimas, suklastojęs lietuvių tautos valią, yra tik smurto aktai, neturį jokios teisinės ar lietuvių tautą saistančios galios.

3. Seimas kreipiasi į laisvojo pasaulio kraštų vyriausybes, prašydamas jas imtis paviekių priemonių priversti Sovietų Sąjungą pasitraukti iš Lietuvos.

4. Seimas didžiai vertina JAV Kongreso rezoliuciją, įtari gojančią Prezidentą, kad JAV vyriausybė iškeltų Baltijos valstybių klausimą Jungtinėse Tautose.

II. DĒL LIETUVOS DIPLOMATINĖS TARNYBOS

Kaip lietuvių tautos politinės valios reiškėjas ir vykdytojas, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, ypatingai vertindamas Lietuvos diplomatinių misijų veiklą laisvės kovoje, įpareigoja Vliko Valdybą dėti visas pastangas talkinti tų misijų veikimui ir aktyviai pasipriešinti bet kokioms pastangoms jų egzistenciją ir veiklą trukdyti.

III. LIETUVOS RUSINIMO KLAUSIMU

Visose Lietuvos gyvenimo srityse — valstybinėje ūkinėje švietimo bei kultūrinėje — okupantas varo sustiprintą rusinimą. Seimas kreipia į tai visų laisvajame pasaulyje esančių lietuvių dėmesį ir kviečia Lietuvai ir lietuvių tautai daromą gyvybinę skriaudą išaiškinti laisvųjų kraštų visuomenėms. Vliko Valdyba įpareigojama paruošinti kompetentų asmenų studijas

apie okupuotoje Lietuvoje vartojamą rusinimą ir jo žalą lietuvių tautai ir jas įteikti laisvųjų kraštų vyriausybėms ir įtakingiems asmenims.

IV. MORALINĖS IR MATERIALINĖS PARAMOS REIKALU

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas, pagrindinai apsvaustęs esamą Lietuvos laisvinimo veiklą, konstatuoja, kad tas didelis ir sudėtingas darbas nebūtų įmanomas be nuolatinės moralinės ir materialinės lietuvių paramos. Seimas, nuoširdžiai dėkodamas laisvojo pasaulio lietuviams už jų ligėio linę paramą, kviečia ją tęsti ateityje, visokeriopai remiant laisvinimo darbą dirbančiuosius ir didinant pinigines aukas TAUTOS FONDUI

V. REMI MOS JAUNIMO PASTANGOS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas, pritardamas iš lietuvių jaunimo organizacijų sudaryto «Žygio už tikėjimo laisvę» sąjūdžiui ir jo komiteto paskelbtajai minčiai — prisiminti šių metų gruodžio 28 dieną pavergtos Lietuvos jaunimą, kviečia visus lietuvius, o ypač laisvajį lietuvių jaunimą, tą dieną paminėti atitinkamu būdu, prisimenant pavergtuosius jaunosius brolius ir seseris, kurių kančia, drąsa ir tikėjimas į laisvę bei Lietuvos meilė yra šviesios Tėvynės ateities viltis.

VI. ATSKIRŲ VLIKO INSTITUCIJŲ DARBO VERTINIMAS

1. Seimas labai vertina Vliko Valdybos darbą ir dėkoja jos pirmininkui bei visiems

nariams už pastangas, ir asmeninį pasiaukojimą, vykdamą didžiuosius Vliko uždavinius.

Seimas pageidauja, kad ateities veikloje būtų daugiau išryškinta Vliko Valdybos ir Tarybos funkcijos, kad Vliko Taryba kreiptų daugiau dėmesio į Lietuvos laisvinimo programinius klausimus.

Vliko veiklai daugiau lietuviškoje visuomenėje populiarinti ir didesniai mūsų visuo menės palankumui kelti būtų tikslinga Vliko Seimą šaukti kasmet kitoje vietoje ir į komisijas įtraukti galimai daugiau Vliko veikėjų, nesiribojant New Yorke gyvenančiais asmenimis.

2. Seimas, išklausęs Tautos Fondo Valdybos pirmininko prel. J. Balkūno pranešimą apie Fondo veiklą, dėkoja jam ir visai Tautos Fondo Valdybai už ilgametį lėšų telkimą Lietuvos laisvės kovai ir prašo prel. Balkūną ir toliau pasilikti Tautos Fondo Valdybos pirmininku.

Seimas sveikina Kanados lietuvių dosumą Tautos Fondui ir dėkoja Kanados Tautos Fondo atstovybei už jos sėkmingą veiklą.

Vliko Seimas svarstė ir bendravimo su Lietuva klausimą. Nutarimą tuo reikalu priimti ir paskelbti pavedė Vliko Tarybai.

(ELTA)

Ankstesniame Eltos pranešime apie Vliko Seimą pateiktasis seimą sveikinusiųjų sąrašas papildomas taip:

V. Sidzikauskas telegrama iš Paryžiaus A. Venskų, lietuvių Demokratų Tarybos Pirmininkas. (ELTA)

Kontra - Zvalgyba Lietuvoje

JONO BUDRIO ATSIMINIMAI

(tęsinys)

Pirmiausia išgirdau komplimentus man. Po to ėmė maldauti: «Nekelkite skandalo». Atsaciau, kad vargu šiuo atveju galima ką apkaltinti, taikant paragrafus. Atstovybė «draugiškos» šalies, duodama aukas jokių sąlygų nestatė. (Nei Timinskis, nei Kogonchovskis nebuvo komunistai). «Tačiau, kadangi tamsta prokuratūroje, tai nepainformuoti J. Kalvaičio aš negaliu».

Vyriausias prokuroras J. Kalvaitis, išgirdęs mano pranešimą ir pamatęs kvitą nuėjo tiesiai pas Kogonchovskį, o aš grįžau į savo įstai-gą.

Kogonchovskis buvo atleistas iš vietos. Vėliau jis tapo provoslavų šventiku Jurbaroko parapijoje. Susitikdamas mane gatvėje, iš tolo nusiimdavo kepurę.

TALKOJE DEPARTAMENTUI VIZITAS JONUI NAVAKUI

Kartais, ilgesnėj kelionėj

traukiniu ar automobiliu, pasvarstydavau, ar aš, kaip vidaus sekimo vadovas, viską atlikau, ar viskas daroma tiksliai, ar krašto gyvenime reiškiasi kuo mūsų veikla ir kuria linkme? Ar komunizmas plečiasi, ar jo reikšmė mažėja? Kaip žmonės — ar jie patenkinti valdžia, administracija? Ar aš galiu pasakyti nors sau pačiam, jog mūsų įstai-ga yra pakankamai informuota, kas darosi krašte? Ar galime iš kurios pusės laukti netikėtumų, ar sugebėsime juos pramatyti iš anksto? Taip mane mokė anksčiau, taip aš kalčiau savo punktų viršininkams dar: mąstykite, jieškokite ir palaikykite gyvą ryšį su žmonėmis. Bendradarbiaukite su apskričių viršininkais, komendantais, policija.

Taip galvodamas pastebėjau spragą — dar neužmezgčiau ryšių su piliečių apsaugos departamentu. Klausiau savo padėjėjus, kaip tas reikalas būdavo anksčiau. Niekas nieko nežinojo. Galų ga-

le klausiu M. Lipčių. Iš karto Mykolas lyg susiraukė ir vietoj atsakymo parodė ant savo stalo telefoną: specialiai pravesta linija tarp jo ir Jono Navako, be jokių centrinių ir tarpinių — niekuomet nesanti vartota.

— Mes gi iš tiesų dirbame jo darbą, — sakau. — Aš suprantu, kad valstybės kūrimo si pradžioje sekimo sritį pasiėmė krašto apsaugos ministerija. Bet anksčiau ar vėliau tai turi pereiti vidaus daus reikalų ministerijai.

— Bandyk, — kažkaip skeptiškai baigė Lipčius.

Paskambinau direktoriui Jonui Navakui ir prašiau paskirti man laiką. Iš balso buvo galima spręsti, kad jis apsidžiaugė, klausė, ar rytoj aš antra valanda man būtu patogiu.

Atėjau. Jo laukiamajame buvo keliolika žmonių, bet kai budintis valdininkas pranešė apie mano atvykimą, pats direktorius išėjo ir paskvietė mane vidun, ir tai ne prie darbo stalo, o į fotelį. Na, pagalvojau, tai jau kvėpia vakarais. Abu buvome smarkūs rūkoriai, rūkėme ir

ilgai kalbėjome. Pradėjau aiškinti, kad sėkmingesniai darbai reiktų mums užmegzti pastovius, kuo glaudesnius ryšius, keistis žiniomis; praktika ir ateitis nurodys, kas darytina.

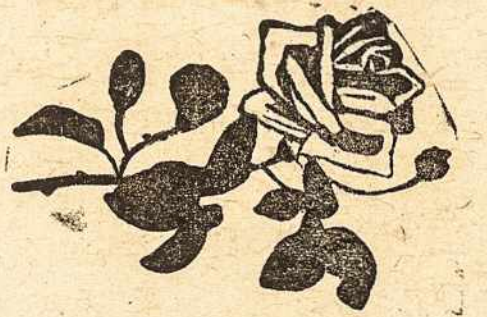
Jonas Navakas su entuziazmu priėmė siūlymą. Pasisakė kad neturėdamas bendradarbiavimo iš žvalgybos pusės, buvęs priverstas susidaryti savo slaptą agentūrą, išskyręs keletą departamento vyresnių valdininkų, sudarydamas užuomazgą politinei policijai.

Pritariau, kad piliečių apsaugos departamento direktorius negali būti neinformuotas. Jonas Navakas iškvietė vicedirektorių majorą Joną Motiejūną—Valevičių, supažindino mus, vėliau pavedė jam priimti laukiančius interesus, norėdamas su manim ilgiau išsikalbėti. Susitarėm kas savaitę susitikti žiniomis pasikeisti, o esant skubiam reikalui susisiekti tiesioginiu telefonu. Kitą kartą jis duosias man lenkų naujai atgaivintos P.O.W. organizacijos schemą. Toje organizacijoje esąs jo labai rimtas agentas. Tas

agentas ir jo žmona dirba jam jau pusę metų. Paminėjo ir pavardę. Prieš atsiveikiant, Navakas staiga pasiūlė man pereiti į vidaus reikalų ministeriją, būti jo vicedirektorium ir vadovauti politinei policijai. Aš padėkojau, bet atsakiau, kaip galėdamas mandagiai. Sakiau, jog principe pritariu ir kad esu įsitikinęs, jog toks perėmimas anksčiau ar vėliau turės įvykti, tati betgi tenka vykdyti labai labai atsargiai, kad nebūtų suardyta tai, kas sunkiai šiaip taip sukurta. Bet, kaip jau pažadėjau, nuoširdžiai bendradarbiausiu. Ateitis parodys, kaip greit bus galima tas funkcijas perduoti vidaus reikalų ministerijai.

Sugrįžęs analizavau savo vizitą ir jos vaisiais buvau patenkintas.

(B. D.)

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 15,00 visoje P Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr.\$ 50 00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr.\$ 75 00. Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 30 30
SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr.\$ 20,00 paskutiniam N Cr.\$ 15,00. viduriniuose puslapiuose N Cr.10,00
ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo auožūra. Menaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Galima ir negalima

Lengva priimti rezoliucijas seime, kad šie 1969 metai būtų skirti «Lietuviškos šeimos ir švietimo metais», kaip tai padarė PL Bendruomenės seimas Naujorke. Laikraštis, mūsų Bendruomenės valdyba gali dažnai priminti lietuviams lietuviškas šeimas. Bet kad tie priminimai, kad visa propaganda už lietuviškas šeimas neliktų tušti žodžiai, reikia visiems lietuviams rūpintis ir daryti keletą dalykų. Mažiausiai du. Kokius?

BURTIS, BURTIS, BURTIS...

Prieš šimtmetį ar kiek mažiau, dauguma lietuvių net pačioje Lietuvoje tuokėsi piršlių suvesti. Mūsų laikais piršliai ir nekariami išnyko. Pats jaunimas jieškosi sau poras. Aišku, dažniausiai pasirenka iš sau artimo ratelio: mokyklos darbe, organizacijų draugus—drauges.

Didžioji dauguma Brazilijos lietuvių gyvena ne lietuviškoje aplinkoje ir su lietuviškomis retai tesitinka. Jaunimas lanko nelietuviškas mokyklas, bažnyčias, draugauja su nelietuvišku jaunimu. Tas jam yra artimiausias. Retai tesitinkamas lietuvis jaunuolis—ė jam yra svietimas. Todėl ne kiek ne tenka stebėtis, kad tokia daugybė mūsų jaunimo tuokiasi su nelietuviais ir dingsta lietuviškam gyvenimui. Šita yra pagrindinė mūsų bėda. Iki nepasistengsime tą blogybę kaip nors atsverti, t. y. visos mūsų kalbos bei rašinėsimai apie lietuviškų šeimų kūrimą bus tušti žodžiai. Pirmutinis visų lietuvių ir ypač Brazilijos Krašto Lietuvių Bendruomenės uždavinys yra burti mūsų žmones draugėn, burti mūsų jaunimą!

KAIP BURTITI?

Burti draugėn šeimas, burti paskirus jaunuolius.

Visų pirma ir bene lengviausia būtų burti mūsų jaunimą. Pradedama patys tėvai. Kas turi namie mažų vaikų ir paauglių, turi stengtis pasikviesti į savo namus kitų lietuvių vaikus ir paauglius, kad jie galėtų drauge pabendrauti. Vieną kartą pas vienus, kitą pas kitus. Ir taip su tuo jaunimu elgtis, kad jie jaustųsi, jog yra labai mieli ir pageidaujami. Tada jaunimėlis viens kitą pamėgs, jausis lietuviškas artimes ai ir taip susidarys palanki nuotaika lietuviškai šeimai užsi-
megzti. Tat reikia pradėti jaunimą burti dar ankstyvos vaikystės metais

APIMTI PLAČIAU

Ir didesnieji mūsų «bairrai», palyginti, nedaug teturi lietuviškų šeimų, kad pakaktų visiems pasirinkti vedyboms lietuvių vė. Todėl būtina reikalinga organizuoti mūsų jaunimą platesniu mastu, kad jis gautų progų susitikti su savaisiais. Tam geriausiai pasitarnauja šokiai, vaidinimai, koncertai, sporto rungtynės, stovyklavimai, ir t.t.

Kai praėjtyje buvo S. Paulyje ir sporto ratelių, ir keli chorai, ir kitų draugijų, tai šiuo metu jų nebėra. Net į mūsų retus parengimus maža teateina jaunimo (kaip maža teateina ir senimo! Red.) Stovyklavimas mūsų jaunime nėra prigišęs ir nėra kas jį prigydytų. Esame nugarimzdė kitataučių van denyse, kad nei tėvai, nei jaunimas neberodo noro su lietuviškas susieiti, pabendrauti. Ir mūsų spaudos, ir Bendruomenės, ir kitų draugijų tuo tarpu svarbiausia akcija ir būtų steigti įkvėpti mūsų žmonėms ir ypač jaunimui noro susieiti, pabendrauti. Tai labai sunkus darbas. Bet išvermė, kantrybė ir meilė kiekvienam lietuviui, ilgainiui, turėtų nešti pageidaujamų vaisių. Tat burkimės ir burkime! Burkimės šeimomis. Burkimės koncertuose, vaidinimuose, vakariene, piknikuose. Ar tai dar galima? Su gerais norais galima bent bandyti. Nebus galima tik tada, jei mūsų tarpe nebeatsiras pasišventėlių savo šeimą mylinčių tėvų ir jaunimo tiems ban dymams atkakliai reguliariai pravesti.

Mūsų Kultūrinis Derlius 1968 metais

(Tęsinys)

Šalia pirmame šių metų ML numeryje suminėtu įžymiųjų mūsų laimėjimų būta ir mažesnių, bet nepaniekintinų. Di desnieji įvykiai visada yra retesni. Geri smulkesnieji yra dažnesni ir jų reikšmė tautos gyvenimui gali būti net didesnė už retus didžiuosius.

Bevartant ML krenta į akį dažni Šv. Juozapo Vyrų Brolijos parengimai, ir gana reguliarius jų susirinkimai. Tai vienas tai kitas piknikas. Tai koks minėjimas. Jie rengia jau tradicija vartusį spaudos balių, o šiemet dar pridėjo ir ML dvidešimtmečiui paminėti kitą balių. Jie rengia ir šventkelionę NS Aparecidon pasimelsti už kenčiančią tautą. Mūsų tie vyrai turi, atrodo, neišsemiamą kasą ir nelaiko savo pinigų saujoje apgniaužę. Jie duoda tai laikraščiui, tai Bendruomenei, tai vaikučių, tai kitiems reikalams. O kas daugiausiai išplatina įvairiems reikalams bilietų? Kas kur tvarką palaiko? Vis mūsų vyrai. Tai yra gražus indėlis į mūsų lietuvišką kolonijos gyvenimą. Vyrams pirmininkauja uolusis p. Juozas Matelionis.

MOTERYS

Kituose kraštuose kultūros apžvalgininkai ne paminėtų tų organizacijų, kurias čia dabar miniu. Bet mūsų gyvenime sąlygose jos yra minėtinos. Viena, jos parodo mūsų senosios kartos didesnę tiek lietuvišką, tiek organizacinę susipratimą ir jų pasiaukojimą. Antra, jos veikia remia visus mūsų lietuviškuosius darbus ir tuo žymiai prisideda prie lietuviškumo palaikymo, ir nesiriboja vien religine veikla.

Vieų pirma minėtina Lietuvių Katalikių Moterų Sąjunga, kuriai pirmininkauja p. I. Seliokienė. Sąjunga turi apie 100 narių. Reguliariai kas mėnesį turi savo susirinkimus ir tai jau per daugelį metų. Be to, ką ta Sąjunga duoda savo narėms susirinkimuose, moterys remia visus

mūsų tautinius bei religinius lietuviškus darbus. Išimk iš mūsų gyvenimo Katalikių Moterų Sąjungą ir pamatysi didelį trūkumą, kurį niekas ne užpildytų. Jei tos moterys dar pasistengtų savo skyrius suorganizuoti pav. Mokoje, V. Anastacio, Lapoje, Parque das Nações ir gal dar kitose vietovėse, galėtų būti labai didelė pajėga mūsų bendruomenėje.

Bene daugiausiai narių turi Maldos Apaštalavimo Sąjunga—apie porą šimtų. Jai daug metų pirmininkauja p. Monika Kleizienė. Ir vėl laikrodžio tikslumu jos turi savo mėnesinius susirinkimus su Šventąja Valanda. Jos jieško dvasinės kultūros. Negaudamos paskaitininkų, pačios pasiskaito gerų dvasinio turinio knygų, aptaria parapijos reikalus. O kiek per metus jos sudeda pačios ir iš kitų surenka įvairiems lietuviškiems reikalams! Ne paslaptis, kad Maldos Apaštalavimo nariai yra vyresnio amžiaus moterys. Tačiau jų uolumas ir ankajimas turėtų būti pavyzdžiu ir jauniems ir mūsų iateligentijai. Jei mūsų švietusomenė parodytų nors pusę tiek pasiaukojimo ir uolumo lietuviškai veiklai, kiek tos mūsų močiūtės Maldos Apaštalavime, visai kitaip klestėtų lietuviškieji mūsų reikalai! Taip, Maldos Apaštalavimo ir Moterų Sąjungos bei Šv. Juozapo Vyrų Brolijos narius visuomet matysi visuose mūsų koncertuose, vaidinimuose ir kituose parengimuose. Jei ne jie, tai nebebūtų kas tas kultūrinės pramogos lanko. Kaip carų laikais lietuviška maldaknygė palaikė mūsų gyvą kalbą ir įvairios brolijos padėjo lietuviams katalikams atsispirti rusinimui ir palaikyti mūsų tautą labai dorą moraliniai, taip ir São Paulyje šiais laikais lietuviškos kultūros svarbiausiais palaikytojais beliko tik mūsų eiliniai paprastieji žmonelės.

Maldos Apaštalavimas turi nedidelį bet uolų skyrių ir Mokoje.

(Bus daugiau)

Skaitant tarp eiluciu

PETRAS PAKALNIS

Neseniai Maskvoje įvyko aukščiausiosios Sovietų tarybos pasitarimai, kuriuose dalyvavo 1.510 deputatų. Jie išklause įvairių ministerių pranešimus ir priėmė 1969 metais numatytą valstybės sąmatą. Iš oficialių pranešimų paaiškėjo, kad praėjusiais metais Rusijoje pajamos padidėjo 7%, o pramonė net 8%.

KARIUOMENEI

Ta pačia proga buvo pranešta, kad kariuomenei skiriama 17,7 bilijonų rublių,

taigi vienu milijonu mažiau negu praėjusiais metais. Bet į tą sumą neįeina nei atominių ginklų gamyba, nei aviacija, nei laivynas, nei kitoks kariuomenės mechanizavimas. Laisvojo pasaulio specialistai mano, kad kariuomenės reikalams Rusija išleidžia kasmet virš 50 bilijonų rublių; taigi maždaug tiek pat, kaip ir JAV. Prie tos sumos reikia pridėti pagalbą arabų kraštams, Kubai, Šiaurės Vietnamui ir pan. Tai yra didelės sumos pinigų, atitraukiamos nuo reikalingų dalykų pačioje Rusijoje.

KULTŪRAI

Mat, vykstant tarybos posėdžiams valstybinio planavimo komiteto pirmininkas N. Baibakov pasakė ilgą kalbą, kurią smarkiai kritikavo daugybė delegatų. Už ką? Už tai, kad jis apleidęs žemės ūkį ir namų statybą. Tiesa, Baibakovas priminė, kad kai kurios tarybos komisijos «pasiūlė 1969 m. papildomai padidinti liaudies vartojamų prekių gamybą už 108,4 milijono rublių ir 122,7 milijonus rublių skirti kultūrai, sveikatos apsaugai ir miestų darbininkų gyvenviečių tvarkymui. Jis, Baibakovas manęs, kad ministeriai su tuo sutiks. Bet tai yra juokingai maža pinigų suma, tik lašas jūroje. Pa dalinus tą sumą iš gyventojų skaičiaus išeitų vienam žmogui rublis ir kapeika. Su vienu rubliu ir kapeika kažko nepagerinsi.

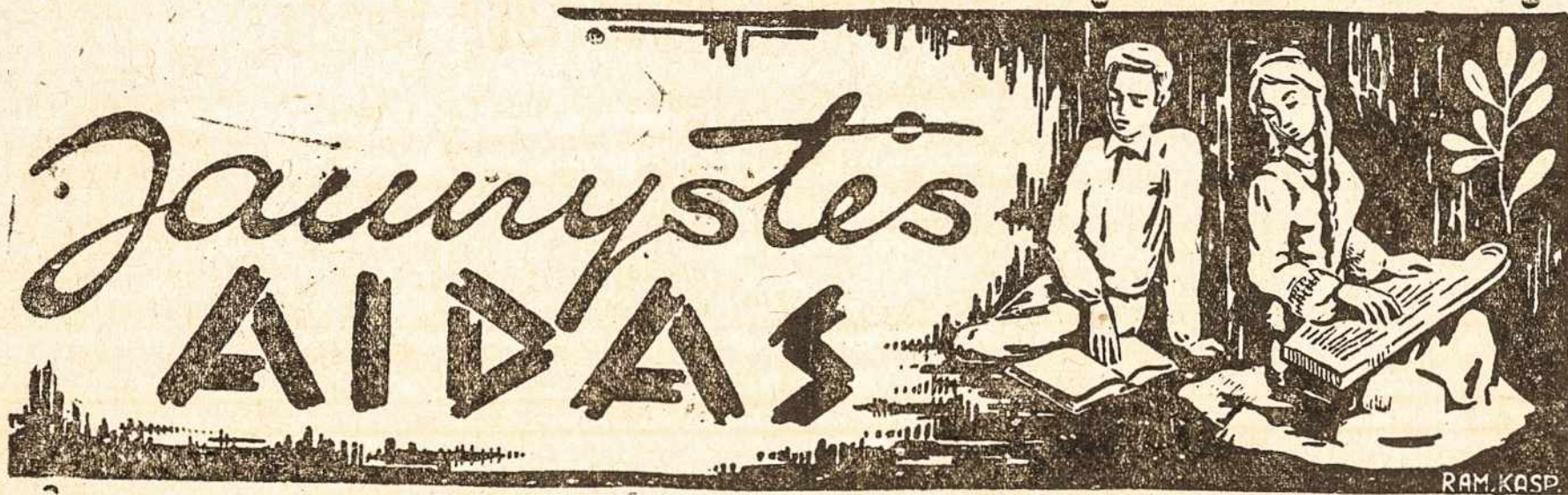
MANKA KOKYBĖ

Baibakovas pareiškęs, jog «visas kritines pastabas, susijusias su menkos kokybės produkcijos gamyba nuodugnai apsvarstys atitinkamos ministerijos ir imsis reikiamų priemonių». O kas tikroje yra tos menkos kokybės produkcija, tai sužinome iš užsienio korespondentų. Taip Time 1968 m. gruodžio 20 d. rašo, kad delegatai nusiskundė, jog namų statyba yra labai menkos vertės, o žemės ūkio mašinomis negali ma pasitikėti, nes jos nuolat genda. Delegatams puolant Baibakovą, jį sužiūrė Brežnevas ir Kosyginas. Tai gi, ginklams ir propagandai pinigų yra, o namų statybai ir geresnėms mašinoms trūks ta. Tomis žemės ūkio mašinomis skundžiasi ne tik rusai, bet ir rumunai. Todėl jie užmezgė prekybos santykius su Vokietija, Prancūzija ir Italija, kur produktai yra pigesni geresni ir greičiau pristatomi. Iš šalies žiūrint, atrodo keista, kad rusai atšventę 50 metų revoliucijos jubiliejų, dar nesugeba pasigaminti gerų traktorių. Bet taip yra.

IR LIETUVA

Tiesoje yra įdėta ir Lietuvos delegato, K. Kairio kalba. Pagarbines Lenina, jis nusiskundžia, kad dėl gamybos planų nesuderinimo Lietuvos respublikos pramonė ir statyba per šiuo metų dešimties mėnesių negavo žybaus kiekio užplanuoto metalo iš Karagandos, Konstantinovkos, Oriolo ir kai kurių kitų metalurgijos gamyklų, 38.000 tonų cemento iš Briansko, Michailovkos ir Padoies cemento gamyklų. «Be to», taip jis sako toliau, «kai kurios įmonės, pavyzdžiui, Namangano transformatorių gamykla, Luganeko stiklo fabrikas «Proletarij» iš viso atsisakė tiekti atitinkamai elektrinius šildytuvus ir durų stiklą». K. Kairys parodė dar kitą keistenybę. «Nemaža», taip sakė jis, «dar mes turime priešprieši-

(pabaiga 5 pusl.)

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Kapinynas ir Jaunimas

Laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje vyko ir tebevyksta stipri kova už lietuviškas šv. Kazimiero kapines. Jos buvo lietuvių lietuviams įkurios prieš 65 metus. Iki prieš pusantų (ar prieš porą metų) jos niekam neužkliuvo. Bet prie naujojo arkivyskupo kažkam parūpo tas lietuviškas kapines suamerikoninti: išmetę iš jų pavadinimo žodį «lietuvių» (kapinės) panaikino visą eilę lietuviams brangių laidojimo papročių. Ir tai padarė trijų Amerikoje gimusių augusių lietuvių kunigų, lietuviškose parapijose klebonaujančių, iniciatyva.

Kilo didžiausias triukšmas. Lietuviai pasipriešino. Didžiuliuose susirinkimuose svarstė visą reikalą, išrinko komisiją lietuvių reikalams apginti. To ilgų derybų su vyskupijos kapinių administracija pagaliau šis tas laimėta: atstatytas kapinių pavadinime pilnas vardas «Šv. Kazimiero lietuvių kapinės», gražinti kaikurie mūsų laidojimo papročiai. Bet kova tebeina toliau.

Kodėl apie kovą už kapines rašome jaunimo skyriuje? Todėl, kad minint tų kapinių 65 metines, didysis lietuvių tautos kovotojas už Lietuvos Nepriklausomybę, buvęs žemės ūkio ministris garbingas veteranas prel. Mykolas Krupavičius pasake šiuos visam lietuvių jaunimui įsimintinus žodžius:

Nepakanka kovoti už lietuvių kapines. «Kovą reikia vesti šiaudien dėl lietuviybės. LIETUVIS TAI MAŽYTĖ LIETUVOS DALIS. Ten, kur stovi lietuviška koja yra Lietuva. Jei mes pasikeisim, nebebus lietuvių tautos nė pėdsako. Jei pradėsime taikytis prie svetimų reikalavimų, prarasime savas brangenybes. Mums svarbu ne tik kapinių, BET IR NAUJOJO ATŽALYNO LIETUVIŠKUMAS, KAD IS GYVO ŽMOGAUS NEBŪTŲ PADARYTAS LIETUVIŠKAS LAVONAS. Lietuva — Dievo dovaną. Tėvynės meilė — dorybė. Todėl į kovą ne vien už kapus, bet ypač už lietuvišką jaunimą!»

Brazilijoje neturim lietuviškų kapinių, už kurias mums reiktų kovoti. Dvasinė vyriausybė mums tiek palanki, kad ir Šv. Paulyje ir Santo Andre vyskupijoje davė mums lietuvišką šv. Kazimiero parapiją, net neprasoma. Bet mums reikia KOVOTI UŽ KIEKVIENĄ LIETUVIŠKĄ VAIKUTĮ, UŽ KIEKVIENĄ LIETUVIŠKĄ MERGUTĘ VAIKINĄ! Kovoti ne neapykantos ir paniekos ginklais, o didele meile ir pagarba. Kad lietuviškasis jaunimas jautiausiai jaustųsi lietuvių būrelyje, kad jis čia būtų tikrai savas, mielas, branginamas, įvertinamas, kur jis patirtų, jog lietuviai eina visi už vieną, vienas už visus.

Lietuviškų lavonų kapinynas pas mus yra žiauriai didelis! Gyvieji lietuviai lietuviškoms mums be galo reikalingi ir brangūs!

Kilni lietuviškė

Tik šešerių metų amžiaus po karo atvyko Amerikon su tėveliais Violeta Juodakytė. Ap sigyveno East. St. Louis, Mo. Čia ji baigė lietuvių parapijinę mokyklą, lankė šv. Teresės akademiją ir 1967 m. baigė Illinois universiteto Čika goje medicinos fakultetą. Ir štai ta jaunutė lietuviškė daktarė pirmuosius savo kaip gydytojos

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės surengtoje eglutėje gruodžio 29 d. Mookoje dalis dalyvavusių ir Kalėdų senelio apdovanotų vaikų. Su vaikučiais pats Kalėdų senelis ir Bendruomenės valdybos pirmininkas p. Juozas Tiju nėlis su poniu.

JUOZAS MIKŠTAS

Žmogus ir Dievas

ŽMOGUS;

Kas man įstatymų negyvos raidės? —
Jas aš rašau ir pats jas apeinu.
Ne vieną siaubo tvaną jau išbraidęs.
Tikiuosi aš saugiu, tikių dienų.

O norams niekur nesimato galo;
Jais gyvenu, kovodamas už juos.
Kietoj kovoj širdis kietėja, šala
Paskendus ašaro e ir kraujuos,

Ką savo rankom pastatau, ką sėju,
Tą savo rankom griauunu, naikinu.
Juk aš, pasaulio viešpats ir teisėjas,
Atkursiu viską vėl iš pelenų.

Paklus man audros, debesys ir lietūs,
Didžiuosiuos visagalinčio žmogaus vardu.
Ant žemės rutulio permaža vietos, —
Visatos begalybėn jau skrendu.

DIEVAS:

Žmogau, tu nuo manęs nepasislėpsi,
Nei žemėj nei danguj nei pragare.
Galybes mano niekad neaprepsi
Nei protu šaltu nei širdim jautria.

Ir vis matysi, kad esi toks mažas
Šešėly mano kūrinų didžių.
Ir taip užges gyvenimo mirażas,
Tau neatkleidęs mano paslapčių.

Tik ten, kur viskas nesibaigia niekad,
Besotės tavo akys pamatys,
Kas iš tavų darbų bepalieka:
Ar laimė amžina ar prapultis:

metus nutarė dirbti ne turtingoje ir patogioje Amerikoje, o savanoriai išvyko į Laos, Azijoje, kur didelis žmonių skurdas, kur didelė stoka gydytojų, ypač moterų.

Drė. Violeta ne pirmą kartą išvyko dirbti užsienin. 1966 metais ji kaip medikė darbo vosi Puerto Rico valstybėje. Medicinos praktika

arliko Sakramento ligoninėje Kalifornijoje. Ir dabar jau virš 5 mėnesių dirbuojasi san Houei Sai vietovėje, Laose, 50 lovų ligoninėje.

Visose mokyklose daktarė Violeta pasižymėjo mokslu. būdama gabiausių ir stipriausiųjų studentų tarpe. Be medicinos daktarė Violeta mėgsta muziką ir tapybą. Ji skambina pianu ir gitara, ji piešia gražius paveikslus. Ji gabi ir kalboms ir kalba lietuviškai, angliškai, ispaniškai, vokiškai ir labai gerai mokinosi lotynų kalbą. Dabar Laose mokosi to krašto kalbą, kad galėtų geriau žmo

nėms patarnauti.

Jaunoji daktarė gimusi Vilniuje 1942 metais. Jos mamytė baigė medicinos mokslus Lietuvoje, o tėvelis yra miškininkas. Turi brolių Aloyzą, kurs irgi yra baigęs universitetines studijas profesoriavęs ir šiuo metu rengiasi daktaro laipsniui.

Sėkmės pasišventėlei daktarei ma žinti vargo žmonių skausmus.

Buvo gi taip

Praėjusiems metams žygiuojant į galą, atvyko pas šv. Kazimiero parapijos kunigus trejetas S. [Paulo lietuvių vyrų. Susirūpinę, kad žilvitičių amžių ir mokyklą baigusiems mūsų jauniams nėra jokios kitos mokyklos nei organizacijos. Nėra jos nė mūsų studentijai, nepaisant visų pastangų suburti tą jaunimą į pastovesnę organizaciją.

Po poros, maždaug, savaitių. ML pasirodė žinutė, jog tokį ir tokį sekmadienį buvo Tėvų Jėzuitų koplyčioje jaunimo mišios Atėjo asmeniskai sukviesti ir gimnazistai ir kolegistai, maž daug po lygiai.

Vienas tėvų, po mišių, prie kuklių užkandžių, pasisakė norįs padėti jaunimui susiburti. Bet jie patys turį pasisakyti, kokio pobūdžio «sambūrio» jie pageidautų, ir kokio nepageidautų. Pasitarimo gale paaikšėjo, jog jie nori rinktis kas sekmadienį 10 val. pamaldoms ir paskui pobūviui.

Studentai jau kitą sekmadienį nebe pasirodė. Gimnazistai ištvėrė ilgiau. Bet atėjo atostogos, vilioja laisvė, išvažiavimai ir entuziastų lankytojų tiek maža beliko, jog tuo tarpu tuos pobūvius teko nutraukti iki ateinančių mokslo metų pradžios. Tada vėl bus bandoma mūsų jaunosius burti. Reikalinga talka. Ypač reikalingi buvę skautai skautės, galį įvesti mus į skautavimą. Kas galėtų padėti suorganizuoti skiltininkų kursus malonėkite paskambinti Tėvui Jonui Kidykui telefonu 92-2263.

AMERIKOS MOKYTOJAI REIKALAUJA

Patirta jog daugelyje Amerikos mokyklų amerikiečiai mokytojai, kurie mokina ateivių vaikus, reikalauja, kad tėvai ir vaikai namie kalbėtųsi gimtąja savo kalba. Labai dažnai pasitaiško, kad tėvai menka temokėdami angliškai, ir su vaikais kalbėdami ta daryta kalba, sugadina vaikų anglų kalbą. Todėl tie amerikiečiai mokytojai sakė. «Tėvai, jūs kalbėkite su vaikais savo kalba, o mes mokykloje išmokysim jus geros anglų kalbos».

(«Draugas»)

Tas pats sakytina ir Brazilijos lietuviams: kalbėkite su savo vaikais ir vaikaičiais tik lietuviškai, kad patys gerai nemokėdami nesugadintume vaikų portugališkos kalbos. Mokykla juos išmokys geriau už jus.

(pabaiga iš 3 pusl.)

aių pervežimų. Pavyzdžiui, TSRS Staklių ir įrankių gamybos pramonės ministerijos «Centrolito» liejinių gamykla Kaune tiekia ketaus liejinius Berisoglebsko, Sestrorecko, Tichvino miestams ir Maskvai. O tuo tarpu Vilniaus Spalio 40-mečio staklių gamykla gauna ketaus liejinių iš Maskvos, Vilniaus šlifavimo staklių gamykla iš Maskvos, Leningrado ir t.t. Tokių bereikalingų ir brangių transportų laisvame pasaulyje nepasitaiko, nebent per klaidą.

KULTŪROS NAMAI

Balbakovas sakė, kad kai kurie tarybos nariai norėtų skirti daugiau pinigų kultūrai. Toji komunistų kultūra ugdoma taip vadinamuose Kultūros Namuose, apie kuriuos komunistų leidžiamas žurnalas Kultūros Barai 1968 m. spalio numerį turi įdomų straipsnį. Straipsnio antraštė taip skamba: «Ar padeda jums Kultūros Namai?» Aleksandras Jasmontas, to straipsnio autorius, duoda tokį atsakymą: «Maža. Net tiems, kurie gana tvirtai atsako į klausimą teigiamai, kultūros namai yra daugiau laisvalaikio praleidimo vieta, negu kultūros poreikių tenkinimo, o tuo labiau — jų ugdymo vieta». Iš jo pateiktų statistikų matosi, kad kultūros namuose organizuojami parengimai 23% lankytojų visiškai nepatinka, o 11% paklaustų žmonių sako, kad jie į tuos parengimus neina. Jei daugiau kaip trečdalis žmonių (34%) tais kultūros namais nepatenkinami, kam jie statomi?

JAUNIMAS

Aukščiausioji Sovietų tary-

ba svarstė dar ir kitą svarbią problemą; būtent Rusijos jaunimo klausimą. Mat, daugelis rusų jaunimo nuobodžiauja komunistų propaganda ir jų ideologija nieko nebeįkvepia. Rusijos jaunimas pavydi laisvojo pasaulio jaunimui ir stengiasi eiti jų pavyzdžiu. Didėjančios huliganų ir išdykėlių gaujos kelia Sovietų vadams nemažą rūpestį. Todėl Sovietų taryba sudarė komisiją ir pavedė jai uždavinį patraukti jaunimą į komunistų eiles. Iš visų spaudoje pasigirstančių garsų atrodo, kad Rusijos jaunimas komunizmui nesidomi ir linksniuoja jį tik iš prievartos. To dėl, kaip prisipažįsta anksčiau minėtas A. Jasmontas, komunistų kultūros rateliuose dalyvauja daugiausia tarnautojai, o specialistai su aukštuoju išsilavinimu visiškai nedalyvauja. Taip pat nedalyvauja ir savamoksliai. Kitame Kultūros Barų straipsnyje rašoma, kad dabar į kultūros namus negalima priprašyti jaunimo, nors jiems ir parūpinamas transportas (K. B. 1968 m. spalio numeris, 49 pusl.) Galvojančiam žmogui tai sako daug. Oficialiuose partijos pranešimuose komunizmas, žinoma, visur triumfoja, bet tikrovėje ne. Tik reikia mokėti skaityti tarp eilučių.

NAUJOJI ZELANDIJA

Ryšium su Čekoslovakijos okupacija, Baltų klubas Naujojoje Zelandijoje paskleidė daug laišku su protestu prieš rusų pasielgimą Čekoslovakijoje dabar ir Baltijos kraštuose prieš 28 metus. Protesto laišku buvo išsiuntinėti ne tik vietinėms institucijoms, bet ir vi-

soms Naujojoje Zelandijoje esančioms kitų valstybių pasiuntinyboms. Klubas jau gavo per penkiasdešimt atsakymų (ir dar gauna) iš įvairių kraštų vyriausybės galvų, užsienių reikalų ministrų, parlamentarų ir kitų. Visuose atsakymuose paliečiamas ir Baltijos valstybių klausimas, pripažįstant, kad tų valstybių okupacija tikrai panašus ar net dar ryškesnis teisės dėsnio paniekimas tarptautiniuose santykiuose, kaip įsibrovimas į Čekoslovakiją.

Klubas šią vasarą yra plačiai paskleidęs daug ir kitos šių metų proga Vliko parūpintos informacijos apie Lietuvą. Klubui šiuo metu pirminkauja lietuviai, Česlovakijos.

(ELTA)

ABU PASVEIKO

Miesto gydytojas sėkmingai pagydė ūkininką. Kai ūkininkas jau galutinai pasveiko, gydytojas aplankė jį ir sako:

— Na, brangus Mišeli, ar tu nežadėjai man paršelio, jei tave išgydysiu?

Trūkčiodamas pečiais dėl tokio nepatogaus priminimo, ūkininkas atsakė:

— Žinoma, pone daktare, aš nepamiršau to pažado, bet kad ir paršelis pasveiko...

BULGARAI

...vakare sustabdo laikrodžius, idant jie veltui netiksetų ir nesudiltų.

...katėms nukapoja uodegas, kad išleidžiant jas lau-

kan, būtų galima greičiau uždaryti duris ir iš kambario išėity mažiau šilumos.

...per šventes vakare atsidaro langus ir šoka apslavę tik kojineis, kad galėtų girdėti muziką iš gretimio Sevljevo miesto.

Įmeta į kaminą katiną su pririštu prie uodegos degančiu laikraščiu ir taip išvengia išlaidų kaminkrėčiui.

(iš bulgarų humor)

◆◆◆

— Žiūrėk, — tarė Chruščiovas, — tokios vazos tik dvi ir tėra pasaulyje, ir jos tiesiog neįkainojamos.

Jis paėmė vieną jų ir paleido žemėn. Žiūrėdamas į vazos šukes, McMillanas pagalvojo, kad Chruščiovas persistengia, bet jam nepatogu buvo nusileisti. Tai jis trenkė žemėn antrąją vazą ir paklausė:

— Na, tai ką dabar darysim?
— Žinai, bėkim, kiek tik kojos neša! Mes gi esam amerikiečių atstovybėje!

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIS NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

IŠIDĖMĖTINI ADRESAI

LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO;

p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgą išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui. Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas. Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visada naudokite!

Rua Dine Bueno, 643
Telefonas: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

. 15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

MŪSŲ LIETUVA

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

AČIŪ!

Jums, kurių dėka Bendruomenė galėjo pastatyti vaidinimą — koncertą ir surengti eglutę, didžiausias atlyginimas buvo matyti ir jausti linksmus patenkintus dalyvavusių veidus, jų šiltą priėmimą. Bet mes negalim jums nepadėkoti ir viešai.

Kaip rengėjai, dėkojame už paaugotą valandas ir už moralinę paramą, kai kartais jautėmės silpni.

Kaip meno šventės dalyviai dėkojame už suteiktą S. Paulo lietuviams dėmesį.

Kaip Bendruomenės valdyba dėkojame už atliktus darbus, padidinusius Bendruomenės reikšmę mūsų kolonijoje.

Už vaidinimą mūsų ačiū:

Režisieriui adv. V. Tubeliui sufleriui A. Butrimavičiutei, artistams: S. Butrimavičiui, O. Matelionytei, L. Sukytei, P. Butrimavičiui, A. Steponaičiui, I. Skurkevičiutei, J. Kraujelytei, J. Šepetauskui, J. Bajorinui.

Už eglutės parengimą mūsų padėka:

M. Vinkšnaitienei, E. Aleknavičiutei, L. Ralickiui už paruoštą programą; Mookos mokyklos mokiniams ir Zelinės žilvitičiams ir visiems prie programos įgyvendinimo prisidėjusiems; p. M. Pateckiui su Ponia už dovanotus žaislus ir už nuolaidą daugiau žaislų perkant; «Aušros» chorui už žaislus; Šv. Juozapo Vyrų Brolijai už padovanotus 100 ncr. Taip pat ir Sr. Pedro Stacciarini Sobrinho už 100 ncr. auką.

Dėkojame ir visiems kitiems, mielai atlikusiems įvairius parengimo darbus bei patarnavimus tiek — virtuvėje, tiek patarnaujant prie valgių.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba

J. Tijunėlis — pirmininkas
J. Bajorinas — II sekretorius

Nuoširdžiai dėkoju visiems «Aušros» choro nariams už šimtus paaugotų repeticijoms valandų besirengiant gruodžio 15 d. koncertui. Koncerto pasisekimas įrodė, jog Jūsų idėtos pastangos davė gražių vaisių, jog dar daugiau padirbėję, galėsime turėti labai gerą dainų repertuarą ir dar ne sykį pradžiuginti lietuviškos dainos išsilgusias širdis. Dėkoju ir p. F. Girdauskui talkininkavusiam choro repeticijoms man gulint ligoninėje.

Visiems ačiū ačiū!

Jonas Kidykas, S. J.

«Aušros» choro dirigentas

MOÓCA

AUŠROS CHORUI papildyti reikalingi mergaičių ir vyrų balsai. Jaunime, nepagalėk savo energijos ir laiko!

Pirmoji šių metų repeticija bus šeštadienį, sausio 11 d. 19 valandą. Ateikite. Atsiveskite savo draugus — esi! Priimami ir vedusieji bei seniau ehoruose dainavusieji. Priimami ir lietuviškai nekalbantieji, nes ir jie lengvai išmoks ta dainuoti.

Paskutiniam «Aušros» choro koncerte matėme 31 choristą scenoje. Pasistenkime šiais metais išaugti bent iki 40 narių. Mūsų chorai yra mūsų lietuviškos gyvybės ženklas. Iki lietuvių dainuosim — neišmirsime!

◆◆◆

ŠIRDINGAI DĒKOJU

Kūčių vakarą baigtas didelis Šv. Kazimiero parapijiečių lankymo darbas. Aplankytos visos didesnės lietuvių kolonijos. Neaplankytos liko tik kaikurios paskiros užmies tyje ir S. Paulo estade išsi-mėčiusios šeimos.

Visiems mūsų broliams dė-

koju savo ir savo pagalbininkų kunigų vardu už malonų ir svetingą mūsų priėmimą. Didelis ačiū už aukas mūsų jaunai dar tik besikuriančiai parapijai

Jūsų klebonas

T. J. Bružikas, S. J.

◆◆◆

METINĖ ŠVENTĖ

Artinasi Šv. Kazimiero parapijos įkūrimo metinė sukaktis. Pernai Jo Eminencija Kardinalas Agnelo Rossi ją inau guravo N. S. do Bom Conselho bažnyčioje, nes lietuviškoje pastogėje neduota jai vietos.

Ši asmeninė šv. Kazimiero parapija tuo skiriasi nuo kitų parapijų, kad apima visus lietuvių kilmės žmones, ne paisant kur jie begyventų. Visi lietuvių ir jų vaikų vaikai gali tuoktis, krikštintis, laidotis.

Parapija tuo tarpu tebėra prisiglaudusi Dr. V. Kudirkos rūmuose, Rua Lituania, 67. Čia bus rengiamos ir metinės jos įkūrimo iškilmės.

Kadangi parapija gavo Šv. Kazimiero vardą, tai įkūrimo metinės švėsimė pirmą sekmadienį po Šv. Kazimiero dienos, t. y. kovo 9 dieną.

10 val. bus iškilminga suma, kurią tikimės laikys ar pats Jo Eminencija Kardinalas, ar, jam negalint, kuris nors vyskupas. Tuoju po mišių turėsime bendrus parapijos pietus. Gerieji parapijiečiai žada suaukoti valgius ir gėrimus, taip kad už pietus nereiks nieko mokėti. Bet prisidėti visi galite. Todėl, kas ką galite paaugokite: kas kumpį, kas paukštį, kas ką kitą. Galima prisidėti ir pinigine auka. Kviečiame visus lietuvius talkon pietums suruošti ir prie salų patarnauti. Iš anksto visiems bendradarbiams dėkojame ir prašome iš anksto tai šventei ruoštis, nes laiko vos du mėnesiai beliko.

Parapijos klebonas

TURIME IR VARGSTANČIŲ

Belankant milžinišką mūsų parapiją teko užtikti labai skurdžiai gyvenančių lietuvių šeimų. Vieni skursta per savo pačių kaltę. Apie juos čia nekalbame. Kiti suvargę ligos ar kitų vargų prislegti. Viskam labai pabrangus jie negali nusipirkti pačių reikalingiausių dalykų. Kitos tautos turi savo vargšams priglaidas. Mes dar neturime. Bet savo vargšus sušelpiti galėtume, jei tik susiorganizuotume. Tuo tarpu ta organizacija galėtų prisiglausti kad ir Dr. V. Kudirkos rūmuose. To dėl tuojau pat praneškite Šv. Kazimiero parapijos kunigams vardus ir pavardes bei adresus pašalpos tikrai reikalingų lietuvių.

Pranešti galima ir telefonu 92-2263.

ŠAUKITĖS TELEFONU

Sutuoktuvėms, krikštams, laidotuvėms, pas ligonis šaukietės Šv. Kazimiero parapijos kunigų dieną ir naktį telefonu 92-2263. Kas nori asmeniškai užsukti pasitarti, įieško kite Rua Juatindiba, Parque da Mooca.

Tėvų Jėzuitų telefonas yra 92-2263.

UŽSIMOKĖJO UŽ «M.L.»

Po 10 ncr.: J. Savickas, J. Pieper, A. Liusavičius, Izidorius Narkevičius, Pranas Čepas, Povilas Karanauskas, Stasys Gimbutis.

Po 15 ncr.: Miguel Charoff, Ananina Danelienė.

VI. Venckus iš Venezuelos 6 dol.

MIRUSIEJI

Vila Espanhola gruodžio 22 mirė Liza Ragienė. Ji sirgo daugelį metų. Palaidota Formozos kapinėse. Liūdi duktė, žentas ir du anūkeliai.

Š. m. sausio 4 d. mirė Adolfas Pričkaitis. Prieš savaitę gavo smėgenų uždegimą, nu-

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,30

stoją sąmonės ir jos neatgavęs pas mirė. Palaidotas Araça kapinėse. Šeimai ir gimineiems užuojauta.

«AUŠROS» choro repeticijos prasideda ši šeštadienį, sausio 11 d. 19 valandą. Labai prašomi visi choristai dalyvauti: Vasario 16 bei Šv. Kazimiero parapijos metinėms pasiruoti.

Valdyba

Šį sekmadienį 12 diena sausio mėn. tuojau po sumos šaukiamas Šv. Juozapo Vyrų Brolijos visuotinis narių susirinkimas. Jaučiamas Namuose narių aisilankimas būtinas.

Valdyba.

Š. m. sausio mėn 13 dieną Vila Zelinės bažnyčioje bus laikomos šv. mišios už Viktoro Ausenkos vėlę ry. 7 val. Giminės ir pažįstami kviečiami atsilankyti ir pasimelsti už a. a. advokato Viktoro Ausenkos vėlę.

ŠIA SAVAITĖ gimtadienius minėjo: Cecilija Galvão Joitekaitė, K. Musteikis, V. Bagnys.

Ateinančią savaitę minės Alf. Vidžiūnas, Stasys Lapienis. Ilgiausių metų!

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS ANASTAZIJOJ

Dr. Jono Basanavičiaus Var do Lietuvių Mokyklos Globėjų Būrelis gruodžio 31 ir sausio 1 dienomis suruošė šaunų ir linksmą tradicinį Naujų Metų sutikimą, kuriame dalyvavo virš 60 svečių.

Prie papuoštų ir skaniais valgiais apkrautų stalų buvo linksma nuotaika. Ją sudarė gražus oras ir pačių rengėjų lietuviškas nuoširdus vaišingumas.

Svečiai buvo patenkinti tokia malonia Naujų metų sutikimo švente. Tai gražus lietuviškų tradicijų palaikymas bei tarpusavy bičiuliavimasis. Naujų Metų sutikimą suruošė būrelis pirm. Petras Žarkauskas su Ponia, p. V. Meškauskienė, p.p. Jakiūnai, p. Bartkus, p. Marcelė Vidžiūnienė ir kiti to būrelis nariai. Jiems nuoširdus ačiū!

Šventės dalyvis.

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SÃO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŪSTI LAISKUS ŠIUO ADRESU
CAIXA POSTAL 4421,
S. PAULO, BRASIL.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Jonsultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92 3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio Rua Capf Pacheco Chaves, 1206,

Vila Prudente, Tel. 63-5352

Dr. Victor Pedro Saulytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo

C. R. O. S. P. Nr. 727

Clinica de adultos e crianças Fluor — RX —

Alta rotação.

Endodontia e ortodontia movel (ortopedia),

Taisomi kanalai ir kreivi dantys.

Rua França Carvalho, 121, Mooca,

Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

LIETUVĖ ADVOKATĖ

IRENA GRITĖNAS—SPINA praneša savo tautiečiams, kad ji priima klientus savo raštinėje, — esančioje Largo 7 de Setembro, 52 6^a andar, sala 607 (priešais Forum), nuo 16 iki 18 val.

Taip pat ji kviečia įsirašyti į steigiamą juridinę organizaciją "Lietuva", kurios nariai už mažą mėnesinį mokestį gauna šias lengvatas: 1) konsultas dovanai, 2) taip pat visos informacijos ir laatsinkymai, 3) juridinė orientacija ir 4) už specialią kainą daromi inventarai, iškraustymai ir nejudomų turtų administravimai.